

Hestebønnes forfrugtværdi ved udvidet bygdyrkning

The value of field bean as preceding crop at extended barley growing

K. E. Pedersen

Resumé

Ved statens forsøgsstation, Roskilde, sammenlignedes 1967–73 ved 30, 60 og 90 kg N pr. ha fortsat bygdyrkning med byg afløst hvert 3. år af hestebønne og gul sennep. I 1973 afsluttedes med byg i alle parceller.

7. års byg gav 15–30 pct. lavere udbytte end 1. års byg efter gul sennep.

1. års eftervirkning: Ved 30 N gav byg efter hestebønne 5 pct. mere end efter gul sennep, ved 60 N og 90 N var der ingen forskel. 2. års eftervirkning: Ved 30 N og 60 N gav byg efter hestebønne 15–20 pct. mere end efter gul sennep, hvor udbyttet svarede til fortsat bygdyrknings. Ved 90 N var der ingen forskel, men udbyttet var 5–10 pct. lavere end 1. års bygs. 3. års eftervirkning: Ved alle N-trin gav byg 10–13 pct. mindre efter hestebønne end efter gul sennep, hvor bygudbyttet ved 30 og 60 N var som 7. års byg og ved 90 N var 13 pct. højere.

Bygudbyttet var i 1973 negativt korreleret med pct. rodnet mørkfarvet af goldfodsyge (*Ophiobolus graminis*). ($r = -0,78$). Stigende N-mængder nedsatte angrebet.

Nøgleord: Hestebønne, eftervirkning.

Summary

At the Government Research Station, Roskilde, in 1967–73 at 30, 60 and 90 kg N per ha continuous barley growing was compared with barley replaced every 3rd year by field bean and white mustard. In 1973 was finished with barley in all plots.

7th year's barley yielded 15–30 per cent less than 1st year's barley after white mustard.

1st year's after-effect: At 30 N barley yielded five per cent more after field bean than after white mustard; at 60 and 90 N there was no difference. 2nd year's after-effect: At 30 and 60 N barley yielded 15–20 per cent more after field bean than after white mustard, where the yield was similar to that of continuous barley growing. At 90 N there was no difference, but the yield was 5–10 per cent lower than that of 1st year's barley. 3rd year's after-effect: At all N-levels barley yielded 10–13 per cent less after field bean than after white mustard where the barley yield at 30 and 60 N was like that of 7th year's barley and at 90 N 13 per cent higher.

The barley yield was in 1973 negatively correlated with per cent roots dark-coloured by takeall (*Ophiobolus graminis*). ($r = -0,78$). Increasing N-rates reduced the attack.

Key-words: Field bean, after-effect.

Fuldstændig beretning foreligger i duplikeret form og kan fås ved henvendelse til Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby. Tlf. (02) 85 50 57.

Hovedtabeller kan udlånes samme sted.